

Palvelujen tuottajahintaindeksi 2010=100

Käyttäjän käsikirja

Palvelujen tuottajahintaindeksi

2010=100

Käyttäjän käsikirja

Tiedustelut:

Toni Udd
09 17 341

p_{thi}.tilastokeskus@tilastokeskus.fi

Tilaston kotisivu: <http://www.tilastokeskus.fi/til/pthi/index.html>

Taitto: Marita Potila

© 2013 Tilastokeskus

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.

ISSN 1797-5646
= Käsikirjoja
ISBN 978-952-244-422-6 (pdf)

Alkusanat

Tilastokeskus alkoi huhtikuussa 2012 julkais-
ta uudistettua Palvelujen tuottajahintaindeksiä.
Uudistetun Palvelujen tuottajahintaindeksin
perusvuosi on 2010. Rakenteeltaan ja menetel-
mäkuvaukseltaan käsikirja pohjautuu edelliseen
Palvelujen tuottajahintaindeksin käyttäjän käsi-

kirjaan, joka laadittiin perusvuoden 2005 indek-
sistä. Tähän käsikirjaan on päivitetty uudistetun
indeksin kuvaukset ja menetelmät muuttuneilta
osin. Käsikirjan päivitykseen ovat osallistuneet
Pirkko Hemmilä, Suvi Kivi, Ilkka Lehtinen ja Toni
Udd.

Helsingissä, Tilastokeskuksessa tammikuussa 2013

Kari Molnar
Tilastojohtaja

Sisällys

Alkusanat.	3
1 Johdanto.	5
2 Palvelujen tuottajahintaindeksi osana hintatilastojärjestelmää	5
2.1 Palvelujen tuottajahintaindeksien kuvaus	5
2.2 Hyödykkeiden hintaindeksijärjestelmä	6
3 Otanta ja hintaseurattavat palvelut.	7
4 Painorakenne	7
5 Hintatietojen keruu	9
6 Laadunmuutokset ja puuttuvat hintahavainnot	9
7 Toimialaindeksien sisältö	11
8 Indeksilaskennan kuvaus	12
9 Palvelujen tuottajahintaindeksin mahdolliset virhelähteet	12
10 Palvelujen tuottajahintaindeksin julkaiseminen ja muu tietopalvelu.	13
11 Palvelujen tuottajahintaindeksien käyttökohteet.	13
12 Indekseillä laskeminen	14
12.1 Muutoksen laskeminen	14
12.2 Deflatointi ja volyymlaskelmat.	14
Liite 1	
Palvelujen tuottajahintaindeksin 2010=100 (TOL 2008) painorakenne ja kattavuus	15

1 Johdanto

Tilastokeskus on uudistanut Palvelujen tuottajahintaindeksin. Indeksini uusi perusvuosi on 2010. Uudistuksen yhteydessä indeksin painorakenne on saatettu vastaamaan vuoden 2010 palvelurakenteita. Lisäksi palvelutuote- ja yritysotoksia on päivitetty.

- Uusin toimialoina kokonaisindeksiin on lisätty
- 491 Rautateiden henkilöliikenne, kaukoliikenne,
- 56 Ravitsemistoiminta,
- 6831 Kiinteistönvälitys,
- 85 Koulutus,
- 86 Terveyspalvelut,
- 90 Kulttuuri- ja viihdetoiminta,

- 93 Urheilutoiminta sekä huvi- ja virkistyspalvelut ja
- 95 Tietokoneiden, henkilökohtaisten ja kotitaloustavaroiden korjaus.

Pistelukuja lasketaan tällä hetkellä 39 toimialalta. Kokonaisindeksi kattaa 57 prosenttia markkinapalveluista. 2005=100-indeksissä kattavuus oli noin puolet.

Palvelujen tuottajahintaindeksit julkaistaan vuoden 2012 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien tilastoneljänneestä seuraavan kuukauden 24. päivä tai sitä seuraavana arkipäivänä.

2 Palvelujen tuottajahintaindeksi osana hintatilastojärjestelmää

Palvelujen tuottajahintaindeksi täydentää mm. Maatalouden tuottajahintaindeksin, Teollisuuden tuottajahintaindeksin ja Kuluttajahintaindeksin antamaa kuvaa hintojen muutoksista kansantaloudessa. Palvelujen tuottajahintaindeksi kuvaa yritysten toisille yrityksille ja julkiselle sektorille tuottamien palvelujen hintakehitystä. Tilastointia määrittävät Euroopan unionin asetukset rajaavat toistaiseksi kuluttajille suunnatut palvelut tilaston kuvauskohteen ulkopuolelle. Kuluttajapalvelujen hintojen muutoksia mittaa Kuluttajahintaindeksi. Maailmanlaajuisesti on melko yleistä, että Palvelujen tuottajahintaindeksi kuvaa sekä yrityspalvelujen että kotitalouksille tarjottujen palvelujen hintakehitystä. Myös osa Euroopan unionin jäsenmaista laatii vapaaehtoisesti tällaisia tilastotarjontaa täydentäviä indeksejä.

Tilastotietojen käyttäjän on tarvittaessa hyödynnettävä Palvelujen tuottajahintaindeksin ja Kuluttajahintaindeksin tietoja palveluiden hintamuutoksista.

2.1 Palvelujen tuottajahintaindeksien kuvaus

Palvelujen merkitys kansantaloudessa on kasvanut merkittävästi viime vuosikymmeninä. Tällä hetkellä palvelusektorin osuus Suomen bruttokansantuotteesta on yli 65 prosenttia. Tästä julkisten palvelujen osuus on noin 25 prosenttia ja

yksityisten markkinapalvelujen 75 prosenttia. Palvelusektorin suuren osuuden myötä myös tarve palvelualojen tilastotietoihin on lisääntynyt.

Palvelujen tuottajahintaindeksi on neljännesvuosittainen indeksi, joka mittaa yritysten toisille yrityksille ja julkiselle sektorille tuottamien palvelujen hintakehitystä. indeksi kuvaa hintojen suhteellista muutosta verrattuna tiettyyn vertailuajankohtaan. Indeksini perusvuosi on 2010. Kuluttajille suunnatut palvelut sekä julkisen sektorin tuottamat palvelut on rajattu Palvelujen tuottajahintaindeksin ulkopuolelle. Kuluttajien ostamien palvelujen hintakehitys löytyy Kuluttajahintaindeksistä.

Palvelujen tuottajahintaindeksin laadintaperiaate on tuotepohjaisuus. indeksi kuvaa tietyn palvelutyypin hintojen kehitystä yrityksen päätoimialasta riippumatta. Mikäli palvelualan yritys tuottaa myös tavaroita, yritys ei kuulu tavaratuotannon osalta Palvelujen tuottajahintaindeksin kuvausalueeseen. Toisaalta yritys, joka tuottaa pääosin teollisia tavaroita, saattaa tuottaa myös muita palveluita kuin teollisia palveluita, jolloin yritys kuuluu näiden palvelujen osalta Palvelujen tuottajahintaindeksin kuvausalueeseen.

Yksi Palvelujen tuottajahintaindeksin keskeisimmistä käyttötarkoituksista on toimia kansantalouden tilinpidon laskelmissa deflaattorina, jolla tuotannon tai myynnin arvo muunnetaan tuotannon volyymiksi. Lisäksi Palvelujen tuottajahintaindeksijä voidaan käyttää kuvaamaan lyhyen aikavälin inflaatiopaineita talouden eri sektoreilla.

Yritykset voivat käyttää tilaston tietoja vertaillessaan hankintojensa tai myyntinsä hintakehitystä suhteessa toimialan keskimääräiseen kehitykseen.

Tilasto julkaistaan tilastoneljänneestä seuraavan kuukauden 24. päivänä tai sitä seuraavana arkipäivänä. Tilaston tuottaminen perustuu tilastolakiin (280/2004) ja Euroopan unionin asetuksiin lyhyen aikavälin tilastoista (1165/1998 ja 1158/2005).

Palvelujen hintaindeksejä lasketaan tällä hetkellä 39 palvelutoimialalta ja indeksejä julkaistaan neljännesvuosittain 34 toimialalta. Hintaindeksejä on kehitetty EU-asetuksen määrittämille prioriteettitoimialoille sekä muutamalle muulle kansallisesti merkittävälle palvelutoimialalle. Aikasarjojen pituus vaihtelee toimialoittain riippuen siitä, milloin toimialaindeksi on saatu tuotantoon. Toimialaluokituksena käytetään Tilastokeskuksen vahvistamaa kansallista luokitusstandardia TOL2008, joka perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen NACE Rev. 2:een.

Indeksi kattaa tällä hetkellä 57 prosenttia markkinapalveluista. Tilastokeskus parantaa toimialakattavuutta kehittämällä indeksejä uusille palvelutoimialoille. Uuden indeksin julkaiseminen voidaan aloittaa, kun toimialan hintatiedoista on käytettävissä riittävän pitkä aikasarja ja kun on varmistuttu, että tiedonantajien toimittaman hintamateriaalin pohjalta voidaan laskea riittävän luotettavasti toimialan keskimääräistä hintakehitystä kuvaavia indeksilukuja.

2.2 Hyödykkeiden hintaindeksijärjestelmä

Tilastokeskuksen laatimat hyödykkeitä koskevat hintaindeksit voidaan kuvata järjestelmänä, jonka tavoitteena on mitata hintakehitystä tuotannon ja jakelun eri vaiheissa. Maatalouden, Teollisuuden ja Palveluiden tuottajahintaindeksit kuvaavat tuotteen hinnan muodostuksen alkupään hintakehitystä tuotteiden lähtiessä tuottajalta tai tuotteiden saapuessa maahan. Tukkutavaroiden hintaindeksi sijoittuisi jakelun toiseen vaiheeseen. Tilastokeskus ei laadi hintaindeksiä tukkutavaroille. Tukku- ja vähittäiskaupan marginaalit kuuluvat Palvelujen tuottajahintaindeksien kuvauskohteeseen. Tilastokeskus ei laadi hintaindeksejä kaupan marginaaleista. Toimialaluokituksessa ne kuuluvat pääsääntöisesti luokkiin 46 Tukku- ja 47 Vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen tukku- ja vähittäiskauppa on eriytetty luokkaan 45. Kulutustavaroiden ja -palveluiden loppukäytön hintakehitystä mitataan Kuluttajahintaindeksillä.

Kuvassa 1 on esitetty hyödykkeiden hintaindeksijärjestelmä ja millaisia tilastoja kuhunkin järjestelmän portaaseen liittyy. Tukkutavaroiden ja kaupan marginaalien hintaindeksejä ei toistaiseksi tuoteta.

Kuva 1.
Hyödykkeiden hintaindeksijärjestelmä

	Tuottaja		Tukkukauppa			Vähittäiskauppa	
Tuotantopanosten hinnat	Tuottajan marginaali	Tuottajahinta, hinta rajalla/rajalle	Tukkuun ostohinta	Tukkukaupan marginaali	Tukkutavaroiden myyntihinta	Vähittäiskaupan ostohinta	Vähittäistavaroiden ja -palveluiden hinta
Tuotantopanosten ostohintaindeksit, kustannusindeksit		Tuottajahintaindeksit (ml. rakentamisen THI)		Palvelujen tuottajahintaindeksin toimiala G46 Tukkukauppa	Tukkuhintaindeksi		Palvelujen tuottajahintaindeksin toimiala G47 Vähittäiskauppa
Tilastokeskuksen laatimat indeksit							
Maatalouden tuotantovälineiden ostohintaindeksi		Maatalouden tuottajahintaindeksi Teollisuuden tuottajahintaindeksi Palvelujen tuottajahintaindeksi Vientihintaindeksi Tuontihintaindeksi					Kuluttajahintaindeksi

3 Otanta ja hintaseurattavat palvelut

Palvelujen tuottajahintaindeksin laskenta perustuu otokseen. Otokseen poimituista yrityksistä kerätään hintatietoja, joista lasketaan hintaindeksi. Tämän hintaindeksin katsotaan kuvaavan kaikkien yrityspalvelujen keskimääräistä hintakehitystä. Palvelujen tuottajahintaindeksin sisältämää palveluyritysten joukkoa tarkistetaan pääsääntöisesti viiden vuoden välein. Yritysotokseen tehdään kuitenkin jatkuvasti pienimuotoisia päivityksiä, koska yritysten toiminnassa tapahtuu muutoksia.

Palvelujen tuottajahintaindeksin otoskehikon pohjana on käytetty Tilastokeskuksen Yritysrekisteriä ja Yrityspalvelut-tilastoa. Yritysrekisteri sisältää tiedot yrityksen toimialasta ja liikevaihdosta. Yrityspalvelut-tilasto kuvaa liikevaihdon rakennetta ja palvelutarjontaa yrityspalveluita tuottavilla toimialoilla. Toimialakohtaiset indeksit on kehitetty toisistaan riippumatta ja otantamenetelmä vaihtelee toimialoittain. Toimialasta riippuen tiedonantajat on valittu joko soveltaen PPS-otantaa (probability proportional to size), harkinnanvaraisesti tai yhdistämällä harkinnanvarainen ja todennäköisyyteen perustuva otanta.

Palvelut, joiden hintoja seurataan neljännesvuosittain, on valittu yhteistyössä tiedonantajien kanssa. Tavoitteena on, että nämä seurattavat palvelut ovat mahdollisimman edustavia ja mahdollisimman hyvin seurattavissa. Seurattavien palvelujen valinnassa käytetään seuraavia kriteerejä:

- Palvelu on mahdollisimman edustava. Sen osuus yrityksen liikevaihdosta on merkittävä.
- Palvelu kuvastaa mahdollisimman hyvin myös muiden samaan palvelukokonaisuuteen kuuluvien palvelujen keskimääräistä hintakehitystä.
- Palvelun hinta voidaan noteerata säännöllisesti neljännesvuosittain (tai harvemmin) määrättyä yksikköä (esim. kpl tai päivä) ja laatua koskevana. Hinnan tulee olla vertailukelpoinen eri tilastoneljännesten välillä.

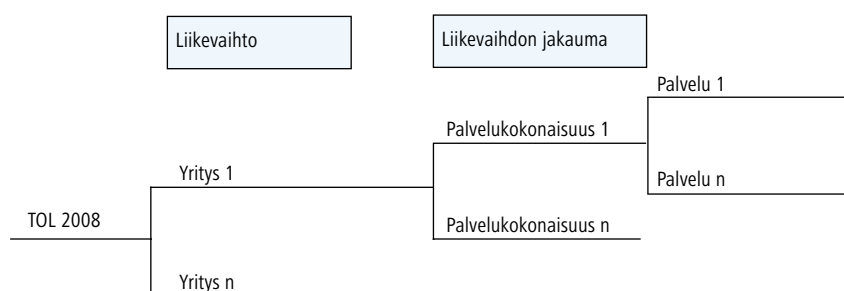
Palvelujen tuottajahintaindeksin laskenta perustuu noin 350 tiedonantajalta kerättyyn yli 17 000 hintatietoon. Hintatietojen ja tiedonantajien lukumäärät vaihtelevat toimialoittain. Hintatiedoista noin 15 000 koskee toimisto- ja liiketilojen vuokria.

4 Painorakenne

Palvelujen tuottajahintaindeksin toimialaindeksit kuvaavat kyseisen toimialan keskimääräistä hintakehitystä. Toimialaindeksit, kuten kokonaisindeksikin, ovat kiinteämääräisiä Laspeyres-indeksejä. Yksittäisistä palvelutuotteista laskettujen hintasuhteiden geometriset keskiarvot yhdistetään yrityksen palvelukokonaisuuksien indekseiksi, so. pääryhmäindekseiksi, jotka painotetaan toimialan kokonaisindeksiksi kutakin palvelukokonaisuutta vastaavalla painokertoimella. Painokertoimet perustuvat yritysten liikevaihtotietoihin ja niiden

jakautumiseen yrityksen keskeisten palvelukokonaisuuksien kesken. Yritysten liikevaihtotietoina käytetään joko niiden itsensä ilmoittamia tietoja kyseisen toimialan palveluista saadusta liikevaihdosta tai liikevaihtotietoja, jotka saadaan Yritystai Toimipaikkarekisteristä tai Yrityspalvelut-tilastosta. Tiedonantajien valitsemilla yksittäisillä palvelutuotteilla ei ole omia painoja, vaan niistä lasketaan tiedonantajakohtainen palvelukokonaisuusindeksi/pääryhmäindeksi palvelutuotteiden hintasuhteiden geometrisena keskiarvona.

Kuva 2.
Toimialaindeksien painorakenteen muodostaminen

Taulukko 1.

Palvelujen tuottajahintaindeksin 2010=100 kaksinumerotason painorakenne

Toimiala	Nimi	
YHT.	Kokonaisindeksi	100,0
G	Tukku- ja vähittäiskauppa	–
45	Moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	–
46	Agentuuritoiminta ja tukkukauppa	–
47	Vähittäiskauppa	–
H	Kuljetus ja varastointi	23,3
49	Maaliikenne ja putkijohdotkuljetus	12,0
50	Vesiliikenne	1,5
51	Ilmaliikenne	3,2
52	Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta	4,2
53	Posti- ja kuriiritoiminta	2,4
I	Majoitus- ja ravitsemistoiminta	2,4
55	Majoitus	1,0
56	Ravitsemistoiminta	1,4
J	Informaatio ja viestintä	22,1
58	Kustannustoiminta	2,3
59	Elokuva-, video- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen	–
60	Radio- ja televisiotuotanto	0,4
61	Televiestintä	3,9
62	Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	13,5
63	Tietopalvelutoiminta	2,0
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	–
64	Rahoituspalvelut (pl. vakuutus- ja eläkevakuutustoiminta)	–
65	Vakuutus-, jälleenvakuutus- ja eläkevakuutustoiminta (pl. pakollinen sosiaalivakuutus)	–
66	Rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta	–
L	Kiinteistön toiminta	9,7
68	Kiinteistöalan toiminta	9,7
M	Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	28,1
69	Lakiasia- ja laskentatoimen palvelut	3,5
70	Pääkonttorien toiminta; liikkeenjohdon konsultointi	8,6
71	Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	11,2
72	Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	–
73	Mainostoiminta ja markkinatutkimus	4,8
74	Muut erikoistuneet palvelut liike-elämälle	–
75	Eläinlääkintäpalvelut	–
N	Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	11,2
77	Vuokraus- ja leasingtoiminta	3,7
78	Työllistämistoiminta	2,8
79	Matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien toiminta; varauspalvelut	–
80	Turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut	0,8
81	Kiinteistön- ja maisemanhoito	3,9
82	Hallinto- ja tukipalvelut liike-elämälle	–
O	Julkinen hallinto ja maanpuolustus	–
84	Julkinen hallinto ja maanpuolustus	–
P	Koulutus	0,7
85	Koulutus	0,7
Q	Terveys- ja sosiaalipalvelut	0,9
86	Terveyspalvelut	0,9
87	Sosiaalihuollon laitospalvelut	–
88	Sosiaalihuollon avopalvelut	–
R	Taiteet, tieteet ja virkistys	0,5
90	Kulttuuri- ja viihdetuotanto	0,2
91	Kirjastojen, arkistojen, museoiden ja muiden kulttuurilaitosten toiminta	–
92	Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelut	–
93	Urheilutoiminta sekä huvi- ja virkistyspalvelut	0,3
S	Muu palvelutoiminta	1,0
94	Järjestöjen toiminta	–
95	Tietokoneiden, henkilökohtaisten ja kotitaloustavaroiden korjaus	0,6
96	Muut henkilökohtaiset palvelut	0,4

Kokonaisindeksi lasketaan toimialaindeksien avulla. Painot perustuvat kansantalouden tilinpidon tietoihin yritysten ja julkisen sektorin palvelujen käytöstä vuodelta 2008. Tiedot on korotettu vuoden 2010 käyttötietojen avulla kuvaamaan vuoden 2010 palvelurakenteita: arvotiedot ovat siis vuodelta 2010 mutta tarkemmat rakenteet perustuvat vuoden 2008 jakaumiin. Toimialaindeksien painot on muodostettu jakamalla ensin

koko palvelutoimialojen euromääräinen käyttö toimialaluokituksen kirjaintasolle, sitten 2-numerotasolle ja siitä eteenpäin aina 4-numerotasolle suhteellisen käytön mukaan. Kokonaisindeksin 2-numerotason painorakenne on esitetty Taulukossa 1. Tarkempi painorakenne löytyy tilaston kotisivuilta http://tilastokeskus.fi/til/pthi/pthi_2012-04-24_men_001.html.

5 Hintatietojen keruu

Palvelujen tuottajahintaindeksin hintatiedot kerätään pääasiassa yrityksiltä. Tiedot kerätään webkeruujärjestelmällä ja sähköpostitse. Suoraan yrityksiltä kerättävien tietojen lisäksi Palvelujen tuottajahintaindeksin laadinnassa käytetään hyväksi myös Kuluttajahintaindeksin hintatietoja ja pistelukuja. Lisäksi toimisto- ja liiketilojen hintatiedot toimittaa KTI Kiinteistötieto Oy.

Yrityksiltä kerättävien tietojen hintanoterausajankohta voi olla tarkasteltavan vuosineljänneksen ensimmäinen, toinen tai kolmas kuukausi toimialasta riippuen. Hinnoiltaan volatiileilta toimialoilta, kuten tie- ja meriliikenteen tavarankul-

jetuksista, kerätään koko tarkasteltavan neljänneksen osalta laskutettuja yksikköhintoja.

Palvelujen tuottajahintaindeksissä käytetyt hinnoittelumenetelmät vaihtelevat toimialan ja yrityksen mukaan. Usein samanlaisina toistuvien palvelujen kohdalla voidaan käyttää palvelun todellista hintaa. Muiden palvelujen osalta käytetään yksikköarvomenetelmää, mallihinnoittelua tai palvelun tuottamiseen käytettyyn aikaan perustuvaa menetelmää.

Hintatiedustelun vastauskato on ollut keskimäärin 1–2 prosenttia.

6 Laadunmuutokset ja puuttuvat hintahavainnot

Palvelujen tuottajahintaindeksit ovat ”puhtaita” hintaindeksijä, joihin palvelujen laadussa tapahtuvat muutokset eivät saa vaikutusta. Laadunmuutokset ja niiden käsittely on käytännön indeksilaskennassa suurimpia haasteita. Palvelujen tuottajahintaindeksissä laadunmuutosten hallinnassa sovelletaan useaa eri menetelmää.

Ensisijaisesti pyritään muuttuneesta tuotteesta keräämään päällekkäinen hintahavainto. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että tuotteen vaihtuessa pyritään saamaan uudesta tuotteesta kyselyneljänneksen hinnan lisäksi myös edellisen neljänneksen hinta, jolloin indeksiin saadaan laskettua muutos ja hintahistoria saadaan säilymään katkeamattomana seurattavan tuotteen vaihtumisesta huolimatta. Menetelmän idea perustuu oletukseen täydellisistä markkinoista ja rationaalista kuluttajista: samanlaatuisten palvelujen hintojen on oltava samat tietyllä ajanhetkellä, tai kääntäen, markkinoilla oleva hintaero kertoo siitä, että palvelujen laadut eroavat toisistaan. Koska palvelut ovat olleet markkinoilla tarjolla samalla

ajanhetkellä, on palvelujen hintaeron oltava juuri laatueron suuruinen, sillä ”ylihintaisen” palvelun ostaminen ei ole perusteltua.

Jos päällekkäisiä havaintoja ei saada, voidaan joissain tapauksissa vanhaa hintaa viedä eteenpäin. Menetelmää sovelletaan Palvelujen tuottajahintaindeksissä, jos seurattavan palvelun hintaa ei jostain syystä saada tilastoneljänneksenä ja kyseessä oleva palvelutuote on hintakehitykseltään stabiili. Mikäli tietoa ei saada kahtena perättäisenä neljänneksenä, pyydetään tiedonantajaa valitsemaan tilalle uusi palvelutuote (tapaus: pysyvästi puuttuva havainto). Tilapäisesti puuttuvan havainnon hintaa voidaan siis viedä eteenpäin, jos kyseessä on hintakehitykseltään vakaa palvelu. Sen sijaan hintakehitykseltään volatiilien palvelutuotteiden puuttuvat hinnat imputoidaan aina muiden vastaavien tuotteiden tai toimialan hintakehityksen avulla. Imputointi perustuu oletukseen, että tietyn palvelun hintakehitys on sama kuin vastaavien palvelujen. Pysyvästi puuttuvat palvelut korvataan uusilla palvelutuotteilla.

Harkinnanvaraisesti voidaan käyttää myös seuraavia menetelmiä laadunmuutostapauksissa:

- Vaihtuneen tuotteen laatu oletetaan samaksi aiemman tuotteen kanssa. Tällöin hinnanmuutoksen annetaan mennä läpi indeksissä sellaisenaan.
- Hinnanmuutoksen oletetaan johtuneen kokonaan laadunmuutoksesta, jolloin indeksi ei palvelun vaihtuessa muutu ollenkaan.
- Määräsopeutusta käytetään silloin, jos tapahtunut hinnanmuutos johtuu kokonaan tai osittain seurattavan palvelun määrän muutoksesta.
- Asiantuntija-arvio, jossa pyydetään tiedonantajaa arvioimaan, kuinka suuri osa palvelun hinnanmuutoksesta on aitoa hinnanmuutosta ja kuinka suuri osa hinnanmuutoksesta johtuu palvelun laadunmuutoksesta. Tällöin laadunmuutoksen vaikutus eliminoidaan hinnanmuutoksesta. Asiantuntija-arvio perustuu ajatukseen, että tiedonantajaryityksellä on paras

mahdollinen arvio omien palvelutuotteidensa hintakehityksestä ja -muodostuksesta.

- Muuhun lähteeseen perustuva asiantuntija-arvio. Joissain tapauksissa indeksiä saatetaan harkinnan mukaan muuttaa, mikäli jostain muusta lähteestä on saatavissa tarkempaa tietoa kyseisen palvelun hintakehityksestä. Tätä voidaan käyttää myös silloin, jos käytetty menetelmä ei jostain syystä mittaa oikein toteutunutta kehitystä (esimerkiksi jättämällä huomioimatta jonkin markkinoilla tapahtuneen merkittävän muutoksen).

Laadunmuutosmenetelmiä kehitetään jatkuvasti ja menetelmien soveltamisessa otetaan huomioon kansainväliset ohjeet ja suositukset. Hyvänä lähdeluettelona toimii esimerkiksi OECD:n menetelmämanuaalin kyseistä kohtaa käsittelevän kappaleen lähdeluettelo <http://www.imf.org/external/np/sta/tegppi>.

7 Toimialaindeksien sisältö

Taulukossa 2 esitellään Palvelujen tuottajahintaindeksin toimialaindeksien sisältö. Kuluttajahintaindeksin sarjojen käyttäminen perustuu siihen, että yritys- ja kotitalouskuluttajat maksavat samat

hinnat palveluista tai että palveluiden hintakehitys on samankaltainen vaikka hintatasossa ja jopa palvelutuotteissa olisi eroja.

Taulukko 2.

Toimialaindeksit ja niiden sisältämät palvelut

Toimiala	Palvelut
4931 Rautateiden henkilöliikenne, kaukoliikenne	Kuluttajahintaindeksin Junaliikenne-indeksi (COICOP 07.3.1.1)
4932 Taksiliikenne	Kuluttajahintaindeksin Taksimatkat-indeksi (COICOP 07.3.2.2)
4941 Tieliikenteen tavarankuljetus	Kappaletavarakuljetukset, osa- ja täyskuormakuljetukset, säiliöautokuljetukset, metsäteollisuuden kuljetukset, teollisuuden kuljetuspalvelut ja lämpökontrolloidut kuljetukset
5020 Meri- ja rannikkoliikenne	Meriliikenteen rahdinkuljetus: konttirahti, jäädytetyjen ja jäädytettävien tavaroiden kuljetus, säiliökuljetukset, teollisuuden kuljetuspalvelut, kuiva irtolasti ja yleisrahti (trailerit yms.)
51 Säännöllinen lentoliikenne	Rahdin ja matkustajien kuljetus. Indeksien pisteluvut eivät ole julkisia.
5210 Varastointi	Varsinainen varastointi (ulko-, sisä-, lämmin-, kylmä-, pakaste-, säiliö- ja siilovarastot) sekä tavarankuljetukset
5224 Lastinkäsittely	Laivojen ahtaamispalvelut (rahdin siirto laivaan/laivasta)
53 Posti- ja kuriiritoiminta	Postin kuljetukset (kirjeet ja paketit) sekä muu jakelu- ja kuriiritoiminta
5510 Hotellit	Arkipäivän hotellihuone
56 Ravitsemistoiminta	Kuluttajahintaindeksin Ravintola- ja kahvilapalvelut -indeksi (COICOP 11.1)
58 Kustannustoiminta	Kirjojen, lehtien, hakemistojen ja ohjelmistojen kustantaminen
60 Radio- ja televisioiminta	Radio- ja televisioasemien mainoshinnat. Pisteluvut eivät ole julkisia.
61 Televiestintä	Kiinteän verkon palvelut (internet ja puhe) sekä matkapuhelut, tekstiviestit ja mobiili-internet
62 Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	Ohjelmistojen suunnittelu, valmistus ja konsultointi sekä laitteistokonsultointi
63 Tietopalvelutoiminta	Tietojenkäsittelypalvelut, palvelintilan vuokraus, verkkoportaalit, uutistoimistojen palvelut, muu tietopalvelutoiminta
6820 Toimisto- ja liiketilöiden vuokrat	Eriilliset indeksit toimisto- ja liiketilöiden vuokralle
6931 Kiinteistönvälitys	Kuluttajahintaindeksin Kiinteistön välitysmaksu -indeksi (COICOP 04.2.4.1.1)
6910 Lakiasianpalvelu	Asianajotoimistojen palvelut
6920 Laskentatoimi, kirjanpito, tilintarkastus; veroneuvonta	Kirjanpito, tilinpäätöksen laatiminen, palkanlaskenta, verotukseen liittyvät palvelut sekä tilintarkastus
7022 Liikkeenjohdon konsultointi	Yleishallinnon konsulttipalvelut, taloushallinnon konsulttipalvelut (ei yhtiöverotukseen liittyvät), markkinoinnin konsulttipalvelut, henkilöstöhallinnon konsulttipalvelut, tuotannon konsulttipalvelut, viestintäpalvelut ja muut liikkeenjohdon konsulttipalvelut
711 Arkkitehti- ja insinööripalvelut ja niihin liittyvä tekninen konsultointi	Arkkitehtipalvelut sekä yhdyskuntasuunnittelu, maa- ja vesirakentamisen tekninen palvelu, rakennetekninen palvelu, LVI-tekninen palvelu, sähkötekniikan suunnittelu, muu rakennustekninen palvelu sekä kone- ja prosessisuunnittelu
712 Tekninen testaus ja analysointi	Moottoriajoneuvojen katsastus sekä muut testaus-, tarkastus-, mittaus- ja validointipalvelut
731 Mainostoiminta	Mainos- ja mediaoimistojen suunnittelupalvelut, mainostilan myynti, radiomainonta, sanoma- ja aikakauslehtimainonta sekä TV-mainonta
732 Markkina- ja mielipidetutkimukset	Eri tyypiset markkina- ja mielipidetutkimukset
7732 Rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauspalvelut	Henkilönostimet, telineet, sääsuojat ja työmaatilat, lämmityslaitteet, sähkökeskukset, pumput, poraus- ja piikkauskoneet sekä muut koneet ja laitteet
7820 Työvoiman vuokraus	Työvoiman vuokraus
8010 Yksityiset turvallisuuspalvelut	Vartiointipalvelut
811 Kiinteistönhoito	Kiinteistönhoitopalvelut
812 Siivouspalvelut	Yritysten ja julkisen sektorin käyttämät siivouspalvelut
85 Koulutus	Kuluttajahintaindeksin Ei tasoltaan määriteltävissä oleva koulutus -indeksi (COICOP 10.5.0.1)
86 Terveyspalvelut	Työterveyshuoltoon liittyvät palvelut: yleis- ja erikoislääkäri, terveydenhoitaja, laboratoriotulokset, kuvantamispalvelut, yleismaksut
90 Kulttuuri- ja viihdetoiminta	Kuluttajahintaindeksin indeksit Muut kulttuuripalvelut ja Teatterit ja oopperat (COICOP 09.4.2.6 ja COICOP 09.4.2.1.2)
93 Urheilutoiminta sekä hui- ja virkistyspalvelut	Kuluttajahintaindeksin Vapaa-aikaan ja kulttuuriin liittyvät palvelut (COICOP 09.4.1)
95 Tietokoneiden, henkilökohtaisten ja kotitalous-tavaroiden korjaus	Kuluttajahintaindeksin Kodinkoneiden korjaus -indeksi (COICOP 05.3.3.1)
96011 Pesulapalvelut yrityksille	Yritysten ja julkisen sektorin käyttämät pesulapalvelut

8 Indeksilaskennan kuvaus

Palvelujen tuottajahintaindeksin kokonaisindeksi kuvaa indeksissä mukana olevien toimialojen keskimääräistä hintakehitystä. Ensin yksittäistä palvelutuotteista johdetuista hintasuhteista (=nykyinen hinta/edellisen neljänneksen hinta) lasketaan kunkin yrityksen palvelutuotekokonaisuuksille eli pääryhmille geometriset keskiarvot. Nämä mikroindeksit yhdistetään yritysindekseiksi / toimialaindekseiksi / kokonaisindeksiksi painottamalla kutakin mikroindeksiä sitä vastaavalla painokertoimella. Yksittäisten yritysten ja palveluiden hinnanmuutoksilla on täten eri suuri vaikutus indeksiin.

Käytännössä indeksit lasketaan ajankohdalle t seuraavasti:

Mikroindeksinä on yrityksen tietty palvelutuotekokonaisuus eli pääryhmä, johon kuuluu 1– n kappaletta erilaisia palvelutuotteita. Aluksi jokaisen yrityksen jokaisen pääryhmän yksittäisten palvelujen hintasuhteista lasketaan niiden geometrinen keskiarvo: pääryhmän hintojen keskimääräinen muutos edellisestä neljänneksestä. Tällä muutoksella edellisen periodin ($t-1$) mikroindeksiä viedään eteenpäin

$$I_{\text{pääryhmä},t} = \exp\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \ln\left(\frac{p_{it}}{p_{i(t-1)}}\right)\right) \cdot I_{\text{pääryhmä},t-1}$$

kaikille yrityksille ja kaikille pääryhmille. Yrityksen pääryhmään kuuluvien palvelujen lukumäärä voi vaihdella ajassa. Palvelulle tulee kuitenkin löytyä joko aito tai imputoitu hintahavainto tarkastelu- ja vertailuperiodille, jotta se tulee mukaan laskentaan.

Näiden mikroindeksien avulla lasketaan yritys-kohtaiset indeksit. Kiinteinä painoina käytetään yrityksen liikevaihdon jakaumatietoa eri pääryhmien kesken. Jakauma summautuu aina yhteen.

$$I_{\text{yritys},t} = \sum_{k=1}^K w_{\text{pääryhmä}(k)} \cdot I_{\text{pääryhmä}(k),t}$$

jossa K on yrityksen pääryhmien lukumäärä.

Nämä yritysindeksit painotetaan yhteen toimialan hintaindeksiksi. Painoina käytetään yritysten toimialapuhuttaita liikevaihtotietoja tai otospainoja, jolloin liikevaihdoltaan suuret yritykset ovat mukana omilla painoillaan ja pienemmät yritykset jakavat toimialan loppupainon keskenään tasan (PPS-otantaan perustuva painotus).

$$I_{\text{toimiala},t} = \sum_{s=1}^S w_{\text{yritys}(s)} \cdot I_{\text{yritys}(s),t}$$

jossa S on indeksissä toimialalle kuuluvien yritysten lukumäärä. W edustaa yrityksen osuutta toimialan kaikkien yritysten liikevaihtojen summasta.

Lopuksi kokonaisindeksi saadaan painottamalla yhteen toimialaindeksit toimialoja vastaavilla painoilla

$$I_{\text{yhteensä},t} = \sum_{l=1}^L w_{\text{toimiala}(l)} \cdot I_{\text{toimiala}(l),t}$$

jossa L on toimialojen lukumäärä ja w toimialan osuus kokonaisindeksistä. Yritysindexien laskuvaihe on tavallaan turha: samaan tulokseen päästäisiin jakamalla toimialan paino suoraan mikrotasolle eli yrityksille ja niiden pääryhmille. Tulosten luotettavuuden arvioinnin ja suoritettavien tarkistusten takia laskentaprosessi etenee kuitenkin kuvatusti.

9 Palvelujen tuottajahintaindeksin mahdolliset virhelähteet

Indeksejä koskevassa teoreettisessa kirjallisuudessa käsitellään usein Laspeyres'n indeksikaavaan mahdollisesti liittyvää substituutioharhaa. Harhan suunta riippuu siitä, mitä indeksi mittaa. Palvelujen tuottajahintaindeksin kohdalla substituutioharha saattaa aiheutua siitä, että yritykset reagoivat voittoa maksimoidessaan suhteellisten hintojen muutoksiin ja muuttavat toimintansa

painopistettä. Tällöin Laspeyres'n kaavalla laskettu indeksi aliarvioi hintakehitystä yrityksen näkökulmasta katsottuna. Substituutioharhan merkitys riippuu siitä, kuinka suuressa mittakaavassa ja kuinka nopeasti yksittäiset yritykset pystyvät uudelleen suuntaamaan toimintaansa suhteellisten hintojen muuttuessa.

Kiinteämääräiset indeksit saattavat sisältää harhaa, joka johtuu uusien tuotteiden tai palvelujen ilmestymisestä markkinoille ja siitä, jos palvelurakenteissa ja toimialojen välisissä painosuhteissa tapahtuu voimakkaita muutoksia. Uusista palveluista puhuttaessa usein viitataan tietojenkäsittelypalveluihin, joiden tuotanto ja myynti saattavat kasvaa varsin nopeasti viiden vuoden aikajänteellä. Jos muutos on voimakasta, tällöin indeksi ei välttämättä kuvaa riittävällä tarkkuudella taloudessa tuotettujen palvelujen keskimääräistä hintakehitystä. Käytännössä uusien palvelujen aiheuttama harha ei kuitenkaan ole kovinkaan merkittävä, koska indeksin hintaseurantaan voidaan ottaa mukaan uusi palvelu, mikäli sen tuotanto ja myyntimäärät ovat kasvaneet merkittävästi.

Tuottajahintaindeksien tavoitteena on kuvata puhdasta hintakehitystä, siksi tuotteiden laadunmuutokset on huomioitava indeksilaskennassa. Laadunmuutosongelmaan törmätään yleensä joko silloin, kun tiedonantaja ilmoittaa, ettei keruussa ollut palvelua tai tuotetta enää tuoteta, tuoda tai viedä tai että olemassa olevaan palveluun tai tuotteeseen on tehty muutoksia. Tuottajahintaindekseissä käytetyt laadunmuutosmenetelmät on kuvattu luvussa 6.

Muita indeksin tarkkuuteen vaikuttavia seikkoja ovat otantakehikon ja painorakenteen pohjana olleiden tietojen tarkkuus, otantavirhe, yksittäisten tietojen ilmoittamisessa ja prosessoinnissa tapahtuvat mahdolliset virheet sekä vastauskato.

10 *Palvelujen tuottajahintaindeksin julkaiseminen ja muu tietopalvelu*

Palvelujen tuottajahintaindeksi julkaistaan neljännesvuosittain tilastoneljänneestä seuraavan kuukauden 24. päivänä tai sitä seuraavana arkipäivänä Tilastokeskuksen internetsivuilla <http://tilastokeskus.fi/til/pthi/index.html>.

Palvelujen tuottajahintaindeksien julkiset pisteluvut ovat saatavissa Tilastokeskuksen StatFin-palvelusta. Palvelu on maksuton ja se löytyy Palvelujen tuottajahintaindeksien web-sivulta kohdasta Taulukot. Lisäksi Palvelujen tuottajahintaindek-

seistä tuotetaan neljännesvuosittain julkaisu, joka on ladattavissa ilmaiseksi pdf-muodossa tilaston web-sivulta kohdasta Tuote- ja palvelutarjonta.

Lisäksi Palvelujen tuottajahintaindeksi julkaistaan Tilastokatsauksissa, Suomen Tilastollisessa Vuosikirjassa ja Tuottajahintaindeksit-julkaisussa. Eurostat julkaisee Palvelujen tuottajahintaindeksien pistelukuja web-sivuillaan kohdassa Industry, trade and services / Short-term business statistics / Trade and services / Other Services.

11 *Palvelujen tuottajahintaindeksien käyttökohteet*

Kaikkia tuottajahintaindeksejä voidaan käyttää kuvaamaan lyhyen aikavälin inflaatiopaineita talouden eri sektoreilla. Erityisesti keskuspankit ja ministeriöt käyttävät tuottajahintaindeksejä kyseisellä tavalla. Myös useat yritykset, esimerkiksi investointipankit, ja tutkimuslaitokset voivat hyödyntää tietoja makrotaloudellisissa ennustemalleissaan.

Tuottajahintaindeksien yksi keskeisimmistä käyttötarkoituksista on toimia kansantalouden tilinpidon laskelmissa deflaattorina, jolla tuotannon tai myynnin arvon muutos muunnetaan tuotannon volyymin muutokseksi.

Tuottajahintaindeksejä voidaan käyttää sopimuksissa indeksiehtona. Indeksiehdolla tarkoi-

tetaan sopimuksessa määritetyn maksumäärän loppusumman sitomista jonkin indeksin muutokseen. Indeksioinnilla pyritään suojautumaan inflaatoriskiä vastaan. Käytännössä indeksiehtoa käytetään yleensä pitkäaikaisissa sopimuksissa.

Yritykset voivat käyttää tuottajahintaindeksiin tietoja vertaillessaan hankintojensa tai myyntiensä palvelujen hintakehitystä suhteessa keskimääräiseen hintakehitykseen.

Palvelujen tuottajahintaindeksin tietoja voidaan yhdistää muiden suhdannetilastojen tietoihin, kuten esimerkiksi palvelualojen liikevaihtokuvaajan tietoihin, kattavampien suhdanneanalyysien aikaan saamiseksi.

12 Indekseillä laskeminen

12.1 Muutoksen laskeminen

Indeksilukujen muutos kahden ajankohdan välillä lasketaan yleensä prosentteina. Muutosprosentti lasketaan seuraavalla kaavalla:

$$\frac{I_t - I_0}{I_0} \cdot 100,$$

jossa I_t = tarkasteluajankohdan indeksi ja I_0 = vertailuajankohdan indeksi.

Esimerkki. Mikä on esimerkkitoimialan hintaindeksin muutos vuoden 2010 ensimmäisestä neljänneksestä vuoden 2011 kolmanteen neljännekseen? Vuoden 2010 ensimmäisen neljänneksen pisteluku on 98,4 ja vuoden 2011 kolmannen neljänneksen pisteluku on 100,2. Kysytty muutos on

$$\frac{100,2 - 98,4}{98,4} \cdot 100 \approx 1,8$$

eli 1,8 prosentin nousu.

12.2 Deflatointi ja volyymilaskelmat

Hintaindeksejä, kuten Palvelujen tuottajahintaindeksiä, voidaan käyttää volyymilaskelmissa deflaattorina. Tällöin tiedossa on jonkin arvon, kuten esimerkiksi yrityksen myynnin arvon (arvoindek-

sin), muutos. Jotta saataisiin selville volyymin eli määrän muutos vastaavana aikana, käytetään deflaattorina sopivaa hintaindeksiä, joka voi olla vaikka Palvelujen tuottajahintaindeksi tai jokin sen alaindeksi. Volyyymi-indeksi lasketaan seuraavan kaavan mukaisesti:

$$\text{Volyyymi-indeksi} = \frac{\text{arvoindeksi}}{\text{hintaindeksi}} \cdot 100$$

Esimerkki. Yrityksen myynnin arvo nousi 8,9 prosenttia vuodesta 2010 vuoteen 2011. Samaan aikaan yrityksen myymien palvelujen hinnat nousivat 0,3 prosenttia. Myynnin volyyymi muuttui seuraavasti:

$$\frac{108,9}{100,3} \cdot 100 \approx 108,6$$

Volyymin kasvu vuodesta 2010 vuoteen 2011 oli 8,6 prosenttia.

Indeksilaskennasta löytyy lisää tietoa Tilastokeskuksen verkkosivuilta indeksikoulun kohdalta ja Tuottajahintaindeksien 2010=100 käyttäjän käsikirjasta luvusta 11 http://tilastokeskus.fi/til/thi/thi_2012-06-14_men_001.html.

Liite 1

Palvelujen tuottajahintaindeksin 2010=100 (TOL 2008) painorakenne ja kattavuus

Palvelutoimialat NACE Rev. 2 – TOL 2008:n mukaan		Toimialan osuus kaikista palveluista %	Indeksien kattavuus %	Indeksien osuus kokonaisindeksistä %	Indeksien sis. painorakenne %
G	Tukku- ja vähittäiskauppa	18,8	–	–	
45	Moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	3,0	–	–	
46	Agentuuritoiminta ja tukkukauppa	9,6	–	–	
47	Vähittäiskauppa	6,2	–	–	
H	Kuljetus ja varastointi	17,4	83,4	23,3	
49	Maaliikenne ja putkijohtokuljetus	9,0	90,7	12,0	
	4910 Rautateiden henkilöliikenne, kaukoliikenne				0,6
	4932 Taksiliikenne				7,5
	4941 Tieliikenteen tavarankuljetus				91,9
50	Vesiliikenne	1,1	59,9	1,5	
	5020 Meri- ja rannikkovesiliikenteen tavarankuljetus				100,0
51	Ilmaliikenne*	2,4	100,0	3,2	
52	Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta	3,2	49,0	4,2	
	5210 Varastointi				40,7
	5224 Lastinkäsittely				59,3
53	Posti- ja kuriiritoiminta	1,8	100,0	2,4	
	5310 Postin yleispalvelu				83,2
	5320 Muu posti-, jakelu- ja kuriiritoiminta				16,8
I	Majoitus- ja ravitsemistoiminta	1,8	99,4	2,4	
55	Majoitus	0,7	98,6	1,0	
	5510 Hotellit				100,0
56	Ravitsemistoiminta	1,1	100,0	1,4	
J	Informaatio ja viestintä	16,5	98,3	22,1	
58	Kustannustoiminta	1,7	100,0	2,3	
	581 Kirjojen ja lehtien kustantaminen ja muu kustannustoiminta				68,3
	582 Ohjelmistojen kustantaminen				31,7
59	Elokuva-, video- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen	0,3	–	–	
60	Radio- ja televisioitoiminta	0,3	100,0	0,4	
	601 Radio-ohjelmien tuottaminen ja lähettäminen				16,0
	602 Televisio-ohjelmien tuottaminen ja lähettäminen				84,0
61	Televiestintä	2,9	100,0	3,9	
62	Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	9,9	100,0	13,5	
63	Tietopalvelutoiminta	1,5	100,0	2,0	
	631 Tietojenkäsittely, palvelintilan vuokraus ja niihin liittyvät palvelut; verkkoportaalit				96,8
	639 Muu tietopalvelutoiminta				3,2
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	4,1	–	–	
64	Rahoituspalvelut (pl. vakuutus- ja eläkevakuutustoiminta)		–	–	
65	Vakuutus-, jälleenvakuutus- ja eläkevakuutustoiminta (pl. pakollinen sosiaalivakuutus)		–	–	
66	Rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta		–	–	
L	Kiinteistönalan toiminta	7,3	95,2	9,7	
68	Kiinteistöalan toiminta	7,3	95,2	9,7	
	6820 Toimisto- ja liiketilojen vuokrat				97,0
	6831 Kiinteistönvälitys				3,0
M	Ammattilinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	21,0	54,5	28,1	
69	Lakiasia- ja laskentatoimen palvelut	1,9	100,0	3,5	
	6910 Lakiasia- ja laskentatoimen palvelut				41,7
	6920 Laskentatoimi, kirjanpito ja tilintarkastus; veroneuvonta				58,3
70	Pääkonttorien toiminta; liikennejohdon konsultointi	4,5	27,5	8,6	
	7020 Liikennejohdon konsultointi				100,0
71	Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	5,8	100,0	11,2	
	711 Arkkitehti- ja insinööripalvelut ja niihin liittyvä tekninen konsultointi				87,2
	712 Tekninen testaus ja analysointi				12,8
72	Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	5,1	–	–	
73	Mainostoiminta ja markkinatutkimus	2,5	100,0	4,8	
	731 Mainostoiminta				94,9
	732 Markkina- ja mielipidetutkimukset				5,1

Liite 1 (jatkuu)

Palvelujen tuottajahintaindeksin 2010=100 (TOL 2008) painorakenne ja kattavuus

Palvelutoimialat NACE Rev. 2 – TOL 2008:n mukaan		Toimialan osuus kaikista palveluista	Indeksien kattavuus	Indeksien osuus kokonaisindeksistä	Indeksien sis. painorakenne
		%	%	%	%
74	Muut erikoistuneet palvelut liike-elämälle	1,2	–	–	
75	Eläinlääkintäpalvelut	0,0	–	–	
N	Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	8,4	53,6	11,2	
77	Vuokraus- ja leasingtoiminta	2,2	14,1	3,7	
	7732 Rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokraus ja leasing				100,0
78	Työllistämistoiminta	1,7	88,0	2,8	
	7820 Työvoiman vuokraus				100,0
79	Matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien toiminta; varauspalvelut	0,1	–	–	
80	Turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut	0,5	100,0	0,8	
	8010 Yksityiset turvallisuuspalvelut				100,0
81	Kiinteistön- ja maisemanhoito	2,4	92,0	3,9	
	811 Kiinteistönhoito				50,5
	812 Siivouspalvelut				49,5
82	Hallinto- ja tukipalvelut liike-elämälle	1,5	–	–	
O	Julkinen hallinto ja maanpuolustus	2,4	–	–	
84	Julkinen hallinto ja maanpuolustus		–	–	
P	Koulutus	0,5	100,0	0,7	
85	Koulutus	0,5	100,0	0,7	
Q	Terveys- ja sosiaalipalvelut	0,7	97,8	0,9	
86	Terveyspalvelut	0,7	100,0	0,9	
87	Sosiaalihuollon laitospalvelut		–	–	
88	Sosiaalihuollon avopalvelut		–	–	
R	Taiteet, tieteet ja virkistys	0,4	89,1	0,5	
90	Kulttuuri- ja viihdetoiminta	0,2	100,0	0,2	
91	Kirjastojen, arkistojen, museoiden ja muiden kulttuurilaitosten toiminta		–	–	
92	Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelut		–	–	
93	Urheilutoiminta sekä huvi- ja virkistyspalvelut	0,2	100,0	0,3	
S	Muu palvelutoiminta	0,8	61,6	1,0	
94	Järjestöjen toiminta	0,3	–	–	
95	Tietokoneiden, henkilökohtaisten ja kotitaloustavaroiden korjaus	0,3	100,0	0,6	
96	Muut henkilökohtaiset palvelut	0,2	89,7	0,4	
	9601/1 Pesulapalvelut yrityksille				100,0
	Yhteensä	100,0	57,4	100,0	

* Indeksi on mukana kokonaisindeksin laskennassa, mutta pisteluvut eivät ole julkisia.

Käsikirjoja – Handböcker – Handbooks

Nro 1	Koulutusluokitus 2006 <i>Utbildningsklassificering 2006</i>		2007
Nro 4	Toimialaluokitus TOL 2008		2008
	Toimialaluokitus TOL 2008 (pdf)		2008
	Toimialaluokitus TOL 2008		2009
	Liite 1 Hakemisto		
	<i>Näringsgrensindelningen TOL 2008 (pdf)</i>		2009
Nro 5	Sektoriluokitus 2012 (pdf)		2012
Nr 5b	<i>Sektorindelningen 2012 (pdf)</i>		2012
No 5c	Classification of Sectors 2012 (pdf)		2012
Nro 6	Rahoitusvaadeluokitus 1996 Classification of financial assets and liabilities 1996		1995
Nro 10	Yhteisöjen tehtävluokitukset Julkisyhteisöjen ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen tehtävluokitukset <i>Uppgiftsklassificeringar för sammanslutningar</i> <i>Uppgiftsklassificeringar för offentliga sammanslutningar och icke vinstsyftande sammanslutningar</i> Classifications of the functions of government and non-profit institutions serving households	uudistettu painos reviderad upplaga revised edition	1986
Nro 11	Pääasiallisen toiminnan luokitus Pääasiallisen toimeentulolähteen luokitus <i>Klassificering av befolkningen efter huvudsaklig verksamhet</i> <i>Klassificering av befolkningen efter huvudsaklig inkomstkälla</i> Classification of the Population by Type of Activity Classification of the Population by Main Source of Livelihood		1980
Nro 14	Ammattiluokitus 2010		2011
	Ammattiluokitus 2010 (pdf)		2011
Nro 16	Rakennusluokitus 1994 <i>Byggnadsklassificering 1994</i> Classification of Buildings 1994		1994
Nro 17	Sosioekonomisen aseman luokitus 1989 Classification of Socio-economic Groups	uudistettu painos revised edition	1989
Nr 17b	Sosioekonomisk indelning 1989	reviderad upplaga	1990
Nro 18	Demografiset ja sosiaaliset perusluokitukset Ikä, sukupuoli, siviilisäätö, kieli, kansalaisuus, uskonto <i>Demografiska och sociala grundklassificeringar</i> <i>Ålder, kön, civilstånd, språk, nationalitet, trossamfund</i> Demographic and Social Basic Classifications Age, Sex, Marital Status, Language, Nationality, Religion		1983
Nro 20	Suomen ympäristötiedostot		1996
Nro 21	Aineellisten varojen luokitukset Kiinteä pääoma, varastovarot, muut aineelliset varat <i>Klassificeringar av materiella tillgångar</i> <i>Fast kapital, lagerkapital, övriga materiella tillgångar</i> Classifications of Tangible Assets Fixed Capital, Inventories, Other Tangible Assets		1985

Nro 22	Ikäluokitukset Ohjeita ikäluokituksen käytöstä <i>Åldersklassificeringar</i> <i>Riktlinjer för användning av åldersklassificeringar</i>		1986
Nro 27	Rikosnimikkeistö <i>Brottsnomenklatur</i> Crime nomenclature		1999
Nro 28	Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot 2012 <i>Kommuner och kommunbaserade indelningar 2012</i> Municipalities and Regional Divisions Based on Municipalities 2012		2012
	Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot 2012 (pdf) <i>Kommuner och kommunbaserade indelningar 2012</i> Municipalities and Regional Divisions Based on Municipalities 2012		2012
Nro 30	Tilastokeskuksen ammattieettinen opas		2006
No 30b	Guidelines on Professional Ethics		2006
Nro 31	Tuottajahintaindeksit 1990=100 Indeksien käyttäjän käsikirja Producer Price Indices 1990=100 Handbook for Indices Users		1993
Nro 32	Maanrakennuskustannusindeksi 1990=100 Käyttäjän käsikirja		1993
Nro 33	Ansiotasoindeksi 2005=100 (pdf) Käyttäjän käsikirja		2009
Nr 33b	<i>Förtjänstnivåindex 2005=100 (pdf)</i> <i>Användarhandbok</i>		2009
No 33c	The Index of Wage and Salary Earnings 2005=100 (pdf) Handbook for users		2009
Nro 35	Väestölaskenta 2000 Käsikirja		2001
Nr 35b	<i>Folkräkningen 2000</i> <i>Handbok</i>		2001
No 35c	Population Census 2000 Handbook		2001
Nro 36	Siviiliasiain nimikkeistö <i>Nomenklatur för civilmål</i> Nomenclature of civil cases		2002
Nro 37	Jäteluokitusopas		2005
No 37b	Guide to Waste Classification		1999
Nro 38	Vuoden 1950 väestölaskennan otosaineiston käsikirja		1997
Nro 39	Kuluttajahintaindeksi 2010=100 (pdf) Käyttäjän käsikirja	uudistettu painos	2012
Nr 39b	<i>Konsumentprisindex 2010=100 (pdf)</i> <i>Användarhandbok</i>	reviderad upplaga	2012
No 39c	Consumer Price Index 2010=100 (pdf) Handbook for Users	revised edition	2012
Nro 40	Maankäyttöluokitus <i>Markanvändningsklassificering</i> Land Use Classification		2000

Nro 41	Julkisyhteisöjen tehtäväluokitus		2001
Nro 42	Rakennuskustannusindeksi 2000 =100 Käyttäjän käsikirja Building Cost Index 2000=100 User's Handbook		2001
Nro 43	Laatua tilastoissa	uudistettu painos	2007
No 43b	Quality Guidelines for Official Statistics		2002
Nro 44	Yksilöllisen kulutuksen käyttötarkoituksen mukainen luokitus (COICOP)		2002
Nro 45	Use of Registers and Administrative Data Sources for Statistical Purposes		2004
Nro 46	Kulutustutkimus 2006 (pdf) Käyttäjän käsikirja		2009
Nro 47	Työvoimakustannusindeksi 2008=100 (pdf) Käyttäjän käsikirja		2011
No 47c	Labour Cost Index 2008=100 (pdf) Handbook for users		2011
Nro 48	Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset 2011 Käyttäjän käsikirja <i>Utbildningsanordnare och läroanstalter 2011</i> <i>Användarhandbok</i>		2012
	Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset 2011 (pdf) Käyttäjän käsikirja <i>Utbildningsanordnare och läroanstalter 2011</i> <i>Användarhandbok</i>		2012
Nro 49	Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi 2010=100 (pdf) Käyttäjän käsikirja		2012
Nro 50	Palvelujen tuottajahintaindeksi 2010=100 (pdf) Käyttäjän käsikirja		2013

ISSN 1797-5646
= Käsikirjoja
ISBN 978-952-244-422-6 (pdf)

Tietopalvelu ja viestintä,
Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Kommunikation och informationstjänst,
Statistikcentralen
tfn 09 1734 2220
www.stat.fi

Communication and Information Services,
Statistics Finland
tel. +358 9 1734 2220
www.stat.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

Beställning av publikationer, Edita Publishing Oy
tfn 020 450 05
www.editapublishing.fi

Publication orders, Edita Publishing Oy
tel. +358 20 450 05
www.editapublishing.fi